

συγκαλά

συγκαλά, τα, άκλ. ουσ. [<συν + καλά, πλ. ουδ. του επιθ. καλός], η καλή φυσιολογική κατάσταση, ιδίως η διανοητική ισορροπία·

- βγήκε απ' τα συγκαλά μου, βλ. φρ. δεν είναι στα συγκαλά του·

- δεν είναι στα συγκαλά του, δεν ελέγχει τη συμπεριφορά του, ενεργεί χωρίς σκέψη, παράλογα, και, κατ' επέκταση, παραφρόνησε, τρελάθηκε: «μην τον ενοχλείτε τον άνθρωπο, γιατί δεν είναι στα συγκαλά του και μπορεί να ξεσπάσει βίαια». Συνών. δεν είναι στα γνωστικά του / δεν είναι στα καλά του / δεν είναι στα λογικά του / δεν είναι στα μυαλά του / δεν είναι στα σωστά του·

- είμαι στα συγκαλά μου, έχω διανοητική ισορροπία, σκέφτομαι σωστά, λογικά: «τώρα που είμαι στα συγκαλά μου, μπορούμε να κουβεντιάσουμε»·

- έλα στα συγκαλά σου, προτρεπτική ή παρακλητική έκφραση σε κάποιον να συμπεριφερθεί σωστά, λογικά, να λογικευτεί: «έλα στα συγκαλά σου κι άσε τις βλακείες, γιατί έγινες κοτζάμ παλικάρι!». Συνών. έλα στα γνωστικά σου / έλα στα καλά σου / έλα στα λογικά σου / έλα στα μυαλά σου / έλα στα σωστά σου / έλα στη ρότα σου·

- έρχομαι στα συγκαλά μου, ξαναβρίσκω την καλή φυσιολογική μου κατάσταση, ισορροπώ διανοητικά, σκέφτομαι λογικά: «τώρα που ήρθα στα συγκαλά μου, μπορούμε να κουβεντιάσουμε»·

- τον βγάζω απ' τα συγκαλά του, τον εκνευρίζω τόσο πολύ, που αρχίζει να συμπεριφέρεται σαν παράφρονας: «πρόσεξε μην τον βγάλεις απ' τα συγκαλά του, γιατί τότε δε μας σώζει ούτε ο Θεός»·

- τον φέρνω στα συγκαλά του, τον ηρεμώ, τον συνεφέρνω: «όταν αγριέψει, δεν μπορεί κανείς να τον φέρει στα συγκαλά του || έμεινε για λίγο λιπόθυμος, αλλά ο γιατρός τον έφερε πάλι στα συγκαλά του».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας